

Palveluketjukuvaus

Aikuisen mielenterveys-/päihdeasiakkaan
elämänhallinnan menetys

Palveluketjun kuvaus

Palveluketjun nimi: Aikuisen mielenterveys- ja päihdeasiakkaan elämänhallinnan menetys

Palveluketjun ilmiö:

Riittävän ja oikea-aikaisen tuen puute, sekä lisääntyneet addiktiot ja mielenterveyden haasteet

Palveluketjun kohderyhmä:

Mielenterveyden haasteilla ja addiktioilla oireilevat aikuiset ja nuoret aikuiset

Palveluketjun tavoitteet:

- Riippuvuuksien vähentäminen
- Riskien varhainen tunnistaminen ja ennaltaehkäisy
- Voimavarojen/ elämänhallinnan vahvistaminen
- Toimintakyvyn ylläpitäminen
- Osallisuuden tukeminen
- Oikea-aikaiset ja oikein mitoitettut palvelut
- Resurssien tehokas käyttö julkinen- 3-sektori
- Syrjäytyminen ehkäiseminen

Perusteet ilmiön tärkeydelle:

- Perheiden ja läheisten kärsimys
- Lisääntynyt väkivalta ja itsemurhat
- Lisääntynyt inhimillinen kärsimys
- Kustannusten lisääntyminen
- Työttömyys
- Asunnottomuus
- Velkaantuminen
- Terveystieteen ongelmat, somaattinen sairastuminen
- Passivoituminen ja eristyneisyys
- Yksinäisyys
- Leimaantuminen
- Eriarvoisuuden lisääntyminen

Ilmiöpohjaisen palveluketjun ylätason näkökulma

Palveluketjun nimi: Aikuisen miepä-asiakkaan elämänhallinnan menetys

PALVELUKETJUN MITATTAVA PÄÄTAVOITE: Pitkäaikaistyöttömien määrä, työikäisten miepäkuolleisuus, asunnottomien määrä, miepä diagnooseilla työkyvyttömäksi joutuneet, alkoholikuolemat, huostaanottojen määrä, – mittari ptk kuvastamaan elämänhallintaa, tavoitteena, että mittariarvot laskevat

PALVELUKETJUN OHJAAVA PERIAATE: Riskien varhainen tunnistaminen ja ennaltaehkäisy, kuntoutus ja ratkaisujen etsintä

PALVELUKETJUN OHJAAVA PERIAATE: Palveluiden oikea-aikaisuus ja oikeatasoisuus, ylisukupolvisuuden huomioiminen

PALVELUKETJUN OHJAAVA PERIAATE: Moniammatillinen yhteistyö, dialogisuus, kokemuksellisuus ja vertaisuus, osallisuuden lisääntyminen, toimijoiden yhteinen tieto

PALVELUKETJUN OHJAAVA PERIAATE: Ihmisarvon kunnioitus ja asiakaslähtöisyys, läpinäkyvyys

Palvelut tai palveluntuottajat eri tasoilla

- Matalan kynnyksen palvelut; HTA, ohjaus, neuvonta
- Terveyskeskus
- Vertaistuki, 3-sektorin tukihenkilö, kokemusasiantuntijat
- Omaiset ja läheiset
- Digipalvelut, auttava puhelin
- Avoimet yleisötilaisuudet
- Seurakunta
- Kulttuuripalvelut
- Liikuntapalvelut
- Harrasteryhmät
- Suun terveydenhuolto
- Kela
- Oppilashuolto, opiskelu-terv.huolto, YTHS
- Työterveydenhuolto
- Äitiys/lasten neuvola
- Perhesuunnittelu-, ehkäisyynla
- Fysioterapeuttin palvelut

TOIMINTAKYKYINEN ASIAKAS, LIEVIÄ HAASTEITA

Päihdekliniikka
Nuorten matala kynnys
Aikuisen matala kynnys
Perheneuvola
Asumisen palveluohjaajat
Sosiaaliohjaus
Työllisyyspalvelut
koulutuspalvelut
ESH poliklinikat
ESH Etäkonsultaatiot
Nuorten I-U miepä yksikkö
Yhteispäivystys
Sokri

TOIMINTAKYKYINEN ASIAKAS, ELÄMÄNHALLINNASSA AJOITTAIN HAASTEITA

Tuettu asuminen
Ruoka-apu
Velkaneuvonta
ESH osastohoito
Kotihoito
Kotisairaanhoido
Tehoavo
Sosiaalityö
Oikeusapu
Rise

TOIMINTAKYKY HIIPUNUT, HAASTEIDEN UUVUTTAMA ASIAKAS

Palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen
Pitkäaikainen laitoshoido
Vankiterveydenhuolto
Velkajärjestely
Edunvalvonta
Poliisi
Tahdosta riippumaton hoito

ITSENÄISEN TOIMINTAKYKYNÄ MENETTÄNYT ASIAKAS

Ilmiöpohjaisen palveluketjun tasokohtainen tarkastelu

PALVELUTASOKOHTAISET TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUDEN MITTAAMINEN

RISKIT	INDIKAATTORIT	RISKIT	INDIKAATTORIT	RISKIT	INDIKAATTORIT	RISKIT	INDIKAATTORIT
<ul style="list-style-type: none"> Synnytyksen jälk. masennus Epäsuhta oman seksuaali-identiteetin kanssa Pitkittyneet sairauslomien Eläköityminen, Leskeytyminen Elämänkriisit, Suru, menetykset Työuupumus Tilapäinen työttömyys Lähisuhdeväkivalta 	Audit-mittari SHL huoli-ilmoitukset Turvakoti- mittarit Sairauslomien Sokrin kriisiasiakkaat (määrä)	<ul style="list-style-type: none"> Kohtaamattomuuden tunne Uhriutuminen Työttömäksi jääminen Velkaantuminen Säännöllisempi päihteidenkäyttö Systeemi pudokkaat 	Ammattilaisen / työntekijän arvio Työttömyyden pituus Perinnässä olevat Dg kirjaaminen Puheeksiotto Peruutusten määrä Päivystyskäyntien määrä / muiden palveluiden käyttö	<ul style="list-style-type: none"> Päihdeongelma Pitkittynyt työttömyys Varattomuus ja maksukyvyttömyys Luottotietojen menetys Kyvyttömyys huolehtia itsestään 	Toistuvat katkaisuhoidot, hallitsematon päihdeongelma Sosiaalityön ja kelan tukien varassa oleminen Häätö / asunnottomuus. Terveysongelmat, heikko hygienian hoito, ravinnon puute	<ul style="list-style-type: none"> Työkyvyttömyyseläke Ei sitoudu /pysty ottamaan hoitoa vastaan Laitostuminen 	Somaattisen kunnon heikkeneminen, sairauksien kroonistuminen Uloskirjaukset laitoksista Raskaissa palveluissa pysyminen

KESKEISET TOIMENPITEET PALVELUTARVE- TASOITTAIN

Työterveyden toimenpiteet
 Tukiryhmät
 Vertaistukeen kiinnittyminen
 Helppo palveluihin pääsy
 Seurakunnan päivystävä työ
 Helposti saatava ohjaus ja neuvonta
 ”uusimaalaiset.fi”/lahella.fi
 Varhainen puuttuminen
 Palveluohjaus

Velkaneuvonnan palvelut
 Työllisyyspalveluiden eri toimenpiteet; uudelleen koulutus
 3-sektorin päivätoiminta
 Puheeksiotto
 Terveysongelmien nopea hoito
 Sosiaalityön asiakkuuteen ohjautuminen; palvelutarpeenarvio
 Diakoniatyö + hanketyönä; velkaantuneille, vähävaraisille, YKP
 Avovieroitus
 Miepä avokuntoutus
 Opioidikorvaushoito

Tehotettu tuki kotiin; kotiin vietävät palvelut, SoTe- palvelut laajasti
 Tukiasuminen Tukihenkilötoiminta
 Laitoskuntoutus
 Laitosvieroitus
 Erikoissairaanhoidon palvelut, osastohoito

Laitostumisen ehkäisy, osallisuuden tukeminen
 Ympäri vuorokautinen tehostettu palveluasuminen
 Palveluasuminen; ohjaus ja tuki kuntouttava
 Laitoshoidon palvelut; osallistavat, kuntouttavat toiminnot / toimintakykyä ylläpitävä toiminta
 Vankeinhoito

ITSENÄISEN TOIMINTAKYKYNsä MENETTÄNYT ASIAKAS

TOIMINTAKYKY HIIPUNUT, HAASTEIDEN UUVUTTAMA ASIAKAS

TOIMINTAKYKYINEN ASIAKAS, ELÄMÄNHALLINNASSA AJOITTAIN HAASTEITA

TOIMINTAKYKYINEN ASIAKAS, LIEVIÄ HAASTEITA

Muita huomioita palveluketjusta

- Osallisuuden lisääntyminen; asiakasraatien perustaminen Sote + yhdistykset

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välärdsområde